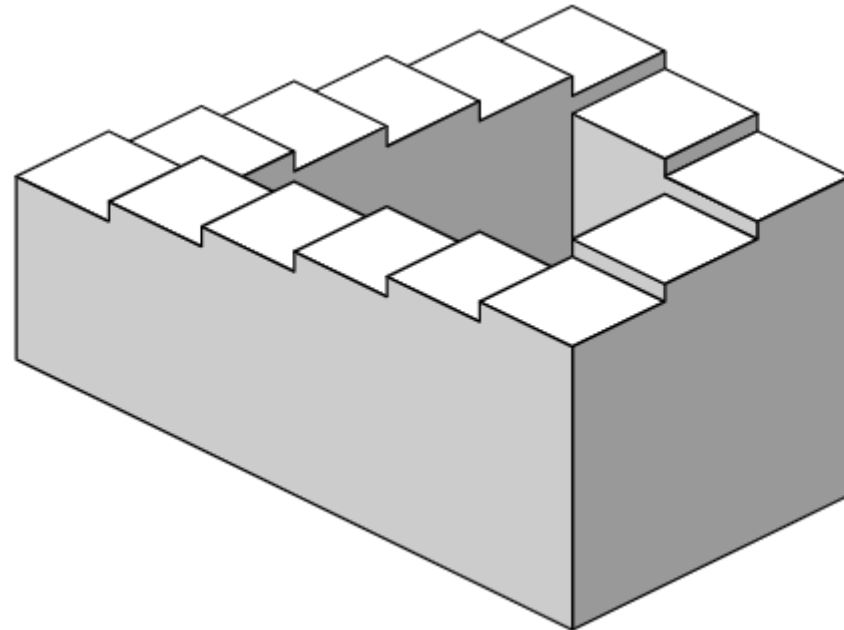
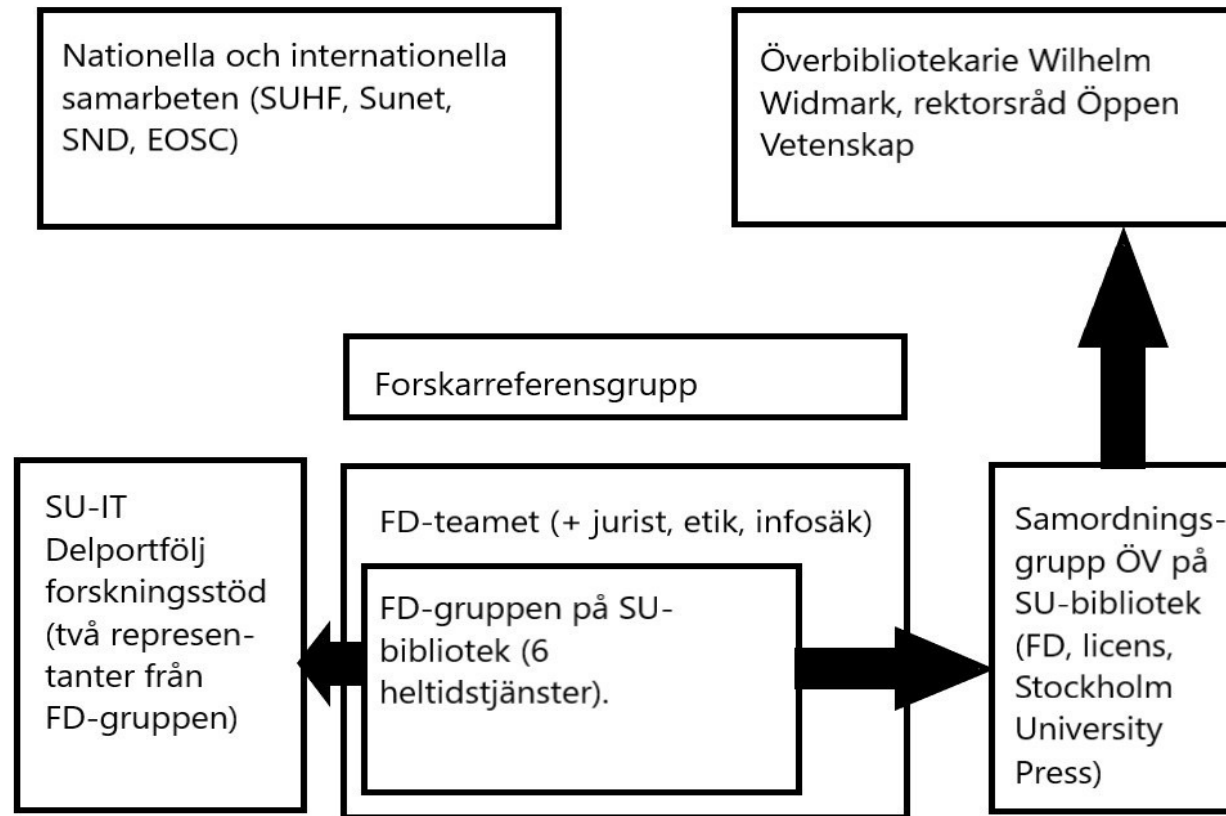

Stockholms universitet arbetet med omställning till öppet vetenskapligt system – Orienteringskartan som stöd för det interna arbetet, Merlijn de Smit, SU

Arbetet med Öppen Vetenskap på SU

SU:s arbete med SUHF:s årliga uppföljning

- Svarat varje år, senast mars 2024.
- Av rekommenderade åtgärder i SUHF:s [Vägledning för implementering av färdplan för Öppen Vetenskap](#):
  - Genomfört: 16
  - Påbörjat: 18
  - Ej påbörjat
  - Vet ej
- SU:s [Policy för Öppen Vetenskap](#) och tillhörande [Plan med ansvarsfördelning för Öppen Vetenskap](#) revideras i enlighet med SUHF:s rekommendationer.

Arbetet med orienteringskartan

Mest inom samordningsgruppen Öppen Vetenskap på SUB (med representanter från Forskningsdatagruppen, Licensgruppen och Stockholm University Press).

Också i kontakt med SU-IT (specifikt med IT-arkitekten) för att hjälpa fylla i relevanta delar och att informera SU-IT om vikten av öppna data.

Synpunkter från IT-arkitekten:

- Bra underlag för långsiktig planering, möjliggör att förstå behov av forskningsdatarelaterade IT-tjänster.
- Tydliga rekommendationer som är förankrade i styrdokument
- ”Detta förenklar behovsutredningen väsentligt”

Orienteringskartan

Sammanställning över genomförandegraden av rekommendationerna med tillhörande åtgärder i SUHF:s Implementering av färdplan för öppen vetenskap

0 Ej Påbörjad 1 Påbörjad 2

Rekommendation med tillhörande åtgärd	Status	Kommentar
SUHF Rekommendation 1 - Att skapa forsknings- och utbildningsmiljöer som stödjer, uppmuntrar, informerar och utbildar om öppen vetenskap som praxis, genom att anta, implementera och förankra lokala styrdokument eller ramverk.		
Åtgärd 1:1		
SUHF Rekommendation 1; Åtgärd 1 - Lärosätet bör överväga att: 1) Senast vid utgången av 2022 inrätta en formell strategisk funktion vid lärosätetsledningen med inriktning på frågor inom öppen och FAIR vetenskap. Funktionen bör kunna representera lärosätet nationellt och internationellt inom området, till exempel inom frågor som rör EOSC-A, och vara en samordnande koppling mellan lärosätetsledningen och den motsvarande operativa stödfunktionen/er (se rekommendation 2, punkt 1).	2	Rektorsråd för öppen vetenskap
Förslag till aktiviteter - Goda exempel:		
Åtgärd 1:2		
SUHF Rekommendation 1; Åtgärd 2 - Lärosätet bör överväga att: 2) Senast under 2023 utarbeta/revidera och fastställa strategiska inriktningsbeslut och styrdokument som främjar öppen vetenskap i en internationell och europeisk kontext (FAIR och öppen tillgång till alla digitala vetenskapliga objekt, som publikationer, data, programvara och material, liksom öppna licenser, till exempel CC-licens).	2	Policy för öppen vetenskap
Goda exempel / Förslag till aktiviteter:		
Åtgärd 1:3		
SUHF Rekommendation 2 - Att tillhandahålla relevanta forsknings- och utbildningsstödjande tjänster avseende öppen vetenskap, som resurseffektivt kan möta forskarnas behov av stöd genom hela forskningsprocessen, det vill säga före, under och efter ett forskningsprojekt.		
Åtgärd 2:1		
SUHF Rekommendation 2; Åtgärd 1 - Lärosätet bör överväga att: Senast under 2023 säkerställa att det finns en sammanhållen ändamålsenlig, synlig och professionell operativ rådgivnings- och stödfunktion för forskarna i frågor som rör hantering, lagring, tillgängliggörande och bevarande av forskningsdata. Stödfunktionen bör komplettera domänspecifika kompetenser och bör minst kunna bistå inom verksamhetsområdena arkiv, bibliotek, publicering, juridik och finansieringsstöd. Stödfunktionen bör även vara nära kopplad till de e-infrastruktur- och IT-		Forskningdatateam finns för öppen vetenskaplig publicering och tidsskrifter. Forskare kan även f

Rekommendationer – status (enligt orienteringskartan)

- Rekommendation 1: att skapa forsknings- och utbildningsmiljöer...
- Rekommendation 2: att tillhandahålla relevanta forsknings- och utbildningsstödjande tjänster...
- **Rekommendation 3: aktivt arbeta för att skapa en delningskultur rörande pedagogiska resurser...**
- Rekommendation 4: att eftersträva att forskningsdata (...) uppfyller FAIR-principerna...
- **Rekommendation 5: att erbjuda forskare prisvärda, adekvata och säkra infrastrukturella tjänster...**
- Rekommendation 6: att aktivt samarbeta med andra lärosäten...
- Rekommendation 7: att främja, delta och samarbeta med internationella aktörer...
- **Rekommendation 8: att utveckla en incitamentsstruktur...**
- Rekommendation 9: att verka för att upphovsrätten (...) inte exklusivt överförs till kommersiella vetenskapliga förlag.

Övergripande intryck

- Formella dokument (policy Öppen Vetenskap) och centrala funktioner (DAU, rektorsråd ÖV, forskarreferensgrupp) finns på plats.
- Arbetet med utbildning och öppna lärresurser är påbörjat, men mycket finns inte på plats än. Policy och plan för ansvarsfördelning ska revideras med avsnitt öppna lärresurser. Öppna lärresurser kan delas främst via Figshare.
- När det gäller infrastrukturella tjänster finns det tjänster för lagring och datahanteringsplan, men det saknas tjänster för långtidsbevarande samt centralt upphandlat ELN-verktyg.
- Mycket görs när det gäller upphovsrätt, men mycket återstår att göra när det gäller incitamentsstruktur.

Skillnader i bedömningen

- Svar till SUHF:s enkät ger en ljusare bild om öppna lärresurser ("påbörjat") än orienteringskartan ("ej påbörjat"). Samma gäller bilden om utveckling av en incitamentsstruktur.
- Samtidigt anser orienteringskartan vissa utbildningsrelaterade åtgärder som "genomfört" och svar till SUHF:s enkät som "påbörjat".

Perspektivskillnad: ledningen (som ansvarar för enkäten) ser möjligheter och utvecklingar medan SUB-personal (som arbetar med orienteringskartan) ser brister i det dagliga samarbetet med forskare. Samtidigt betonar SUB-personal konkreta, genomförda utbildningsinsatser medan ledningen ser potential för utveckling.

Det som är bra med orienteringskartan

Koppling mellan övergripande rekommendationer och konkreta åtgärder, tjänster som ska finnas på plats, osv.

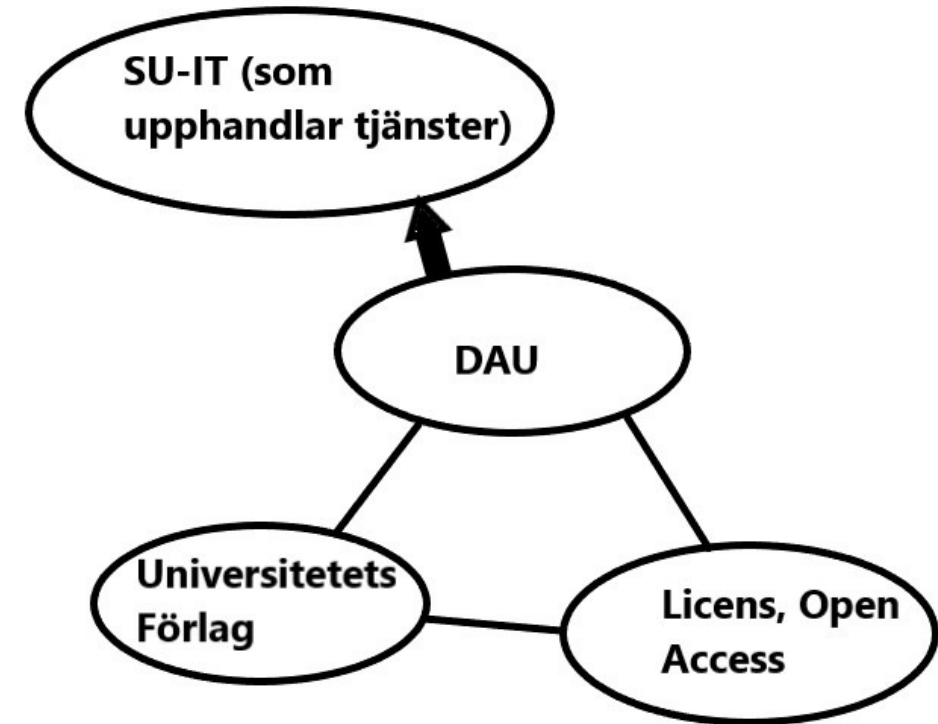
T.ex.:

- Rekommendation 5 ("Att erbjuda forskare prisvärda, adekvata och säkra infrastrukturella tjänster").
- Åtgärd: "(...) koppling mellan e-arkiv, datahanteringsplan, elektronisk anteckningsbok för laboratorier (...) och andra relevanta digitala stödsystem"

Det som är bra med orienteringskartan

- Främjar samarbetet mellan olika arbetsgrupper på biblioteket som har att göra med implementeringen av SUHF:s rekommendationer (DAU, licensgruppen, SUP).
- Hjälper i kontakt med övriga funktioner i förvaltningen (t.ex. SU-IT) för att visa hur våra behov av vissa tjänster och verktyg är grundade i policy och rekommendationer på nationell nivå.
- Snabb visualisering av var vi är och vart vi är på väg, vad finns på plats och vad saknas.

Det som är inte så bra

- Excel-format främjar redigeringsmöjlighet på bekostnad av läsbarhet och tillgänglighet. Dokumentet är lätt att arbeta med, men kanske inte helt optimalt från ett pedagogiskt perspektiv.

Sammanställning över genomförandegraden av rekommendationerna med tillhörande åtgärder i SUHF:s Implementering

Rekommendation med tillhörande åtgärd

Åtgärd 3:2

SUHF Rekommendation 3; Åtgärd 2 - Lärosätet bör överväga att:

Senast under 2025 utveckla målsättningar, strategier och riktlinjer för öppna lärresurser.

Goda exempel / Förslag till aktiviteter:

Åtgärd 3:3

SUHF Rekommendation 3; Åtgärd 3 - Lärosätet bör överväga att:

Senast under 2025 börja tillhandahålla resurser för skapandet och delandet av öppna lärresurser, till exempel genom att utlysa projektmedel.

Goda exempel / Förslag till aktiviteter:

Åtgärd 3:4

SUHF Rekommendation 3; Åtgärd 4 - Lärosätet bör överväga att:

Senast vid utgången av 2026 implementera en incitamentsstruktur som främjar och värderar arbete med öppna lärresurser och meritbedömning.

Goda exempel / Förslag till aktiviteter:

Åtgärd 3:5

SUHF Rekommendation 3; Åtgärd 5 - Lärosätet bör överväga att:

Senast under 2025 börja tillhandahålla resurser för skapandet och delandet av öppna lärresurser, till exempel genom att utlysa projektmedel.

Goda exempel / Förslag till aktiviteter:

Åtgärd 3:6

SUHF Rekommendation 3; Åtgärd 6 - Lärosätet bör överväga att:

Till slut

- Orienteringskartan kopplar tillsammans olika funktioner som arbetar med Öppen Vetenskap och implementering av policy och rekommendationer, och hjälper att förhindra en situation där vi kommunicerar med varandra i termer av generell policy men arbetar helt isolerade av varann med konkreta frågor och åtgärder.
- Orienteringskartan är en viktig verktyg för att kommunicera våra behov inom universitetets förvaltning (t.ex. med SU-IT) och förankra de behov i rekommendationer och strategier på nationell nivå (*varför ska vi ha ett säkert yta för långsiktig bevarande av forskningsdata?*).

